

aar, idet Sagens Omfang og de Betragtninger, der kunne gjøre det nødvendigt eller ikke nødvendigt at tilraade en saadan Forlængelse, ikke ere af større Betydning, end at man uden Banfælgelighed vil kunne gjentage dem, naar det fordres, med hver ny Legislatur. Det vil være i Thingets Grindring, at Regjeringen oprindelig var af den Formening, at Bemyndigelsen skulde tilstaaes uden Tidsindskrænkning, idet den antog, at de Forhold, som gjorde Vedblivelsen af en saadan Bemyndigelse hensigtsmæssig og nødvendig, ikke saa hurtigt vilde kunne ordne sig, at man allerede ved Udgangen af dette Finantsaar skulde kunne tage en fuldkommen fri Beslutning i denne Sag. Der fandt nemlig ved Behandlingen af denne Sag, hvad endnu er Tilfældet, en Collision Sted mellem Finantsernes Lær og de almindelige nationaløkonomiske Hensyn. I Almindelighed maa det vistnok erkjendes for at være uhenigtsmæssigt for Productionen, at der indstaaer Sparekassemedler og lignende Midler, men fornemmelig Sparekassemedler, i Statskassen, for det Første, fordi de staae der mod en lavere Rente, men fornemmelig, fordi de derved unddrages den frie private Virksomhed, navnlig fra faste Eiendomme og tildeels fra forskjellige Næringsbrug, hvor de under en større Concurrence med Hensyn til Anbringelsen af Capitaler imod Prioriteter, maaskee ellers kunde finde Anvendelse. Regjeringen udtalte derfor ogsaa som sin Mening, at, naar de finantstellige Omstændigheder tillode det, vilde det være usikkert at vise den svævende Statsgjæld fra sig, og derfor kunde desuden ogsaa det tale, at, naar en saadan Gjæld er stiftet under fredelige Forhold, saa medfører den i Almindelighed en betydelig Krisis for Statskassen, naar Krigsforhold eller andre overordentlige Forhold indtræde, idet saadanne Midler som Sparekassernes staae paa kort Opsigelse, og derfor meget let kunne opsiges

i en uforholdsmæssig Grad. Saa ubehageligt som det derfor paa den ene Side i visse Henseender er for Regjeringen, og saa urigtigt som det er i nationaløkonomisk Henseende at lade saadan Gjæld blive staaende i Statskassen udover Nødvendighedens Bydende, saa vigtigt er det paa den anden Side for Statskassen, at man udsætter en Foranstaltning, hvorved dette Slags svævende Statsgjæld vises tilbage, indtil de finantstellige Forhold have ordnet sig saaledes, at man med fuldkommen Sikkerhed kan gjøre det.

Af den Status, som jeg ved Finantslovens Forelæggelse i Folkethinget har havt den Ære at fremsætte, vil fremgaae, at Finantsernes Stilling, hvad jo desuden et løseligt Overblik paa de politiske Forhold maa tilfuge, ikke kan være saaledes, at man med Ligeegyldighed eller uden Betyrning skulde kunne fride til den principmæssige Ordning af den svævende Statsgjælds Forhold. Det vil af den Overstigt, hvormed jeg har tilladt mig at ledsage nærværende Udkast, sees, for det Første, at der i Statskassen indstod ved Udgangen af forrige Finantsaar imellem 6 og 7 Millioner Rigsbankdaler svævende Statsgjæld, hvoraf de 3 første Classer er af det Slags Gjæld, som det er mindre misligt for Statskassen at faae ind, fordi den har en bestemt, af den private Bilskaarlighed mindre afhængig Aarsag, hvilket gjør, at den det ene Aar med det andet omtrent paa en lignende Maade gaer ind og ud. Dette er derimod ikke Tilfældet med Embedsmænds Cautioner, den 4de Klasse, og navnlig ikke med Sparekassernes Midler. Det vil fremdeles af denne Overstigt, i Forbindelse med, hvad jeg paa den første ordentlige Rigsdag oplyste om dette Forhold, fremgaae, i hvilken Grad man i Aaret 1848 led under Opsigelse af Sparekassemedler.